

DEPARTAMENT DE GEOGRAFIA, UNIVERSITAT AUTONOMA DE BARCELONA

Assignatura: Teoria i mètode en geografia (Pensament geogràfic)
Curs 1994-95)

Professora: M. Dolors García Ramon

Programa

1. Canvi i continuïtat en la història de la geografia. Les geografies del passat: de l'antiguitat a les "geografies generals".
2. Humboldt i Ritter i els orígens de la geografia "moderna".
3. El procés d'institucionalització acadèmica de la geografia.
4. L'aportació de l'escola alemana: Ratzel i la "Geopolitik". El determinisme geogràfic.
5. Els inicis de l'escola francesa: Reclus i Vidal de la Blache. El concepte de gènere de vida i la metodologia regional.
6. Els inicis de la geografia anglosaxona. Sauer i l'enfocament culturalista.
7. Ruptura i continuïtat a partir dels anys 50: la "nova geografia" i l'enfocament neo-positivista.
8. La resposta radical i marxista a partir del anys 70.
9. La recerca de nous horitzons als 80 i 90: la geografia humanística i el postmodernisme.
10. La pluralitat d'enfocaments de finals del segle XX: la renovació temàtica i conceptual. L'exemple de la geografia del gènere.

Notes

- les classes seran de tres tipus: exposició per part de la professora, discussió de textos llegits amb anterioritat i anàlisi de vídeos de geògrafs. Les discussions de textos tindran sempre un ponent o ponents.

- les avaluacions es faran sobre la base:

- 1) participació i assistència a les classes (en particular

- participació com a ponent d'una de les discussions a classe).
- 2) breu resum escrit de les sessions de discussió que s'hagin fet a classe.
 - 3) dues ressenyes d'algun llibre de caràcter general sobre el pensament geogràfic. S'haurà de triar d'acord amb la professora i l'extensió serà entre 6 i 8 pp.
 - 4) assaig comparatiu de diferents vídeos de geògrafs i l'extensió serà d'unes 6-8 pp.
 - 5) una prova escrita sobre les exposicions teòriques i les lectures obligatòries.

Bibliografia(llibres) (1)

ABLER. et al.(eds.)(1992) Inner Worlds: Pervasive Themes in Contemporary American Geography, AAG y Rutgers Univ. Press, New Brunswick.

BAILLY,A. et al (1984) Les concepts de la géographie humaine, Paris, Masson.

BOLETIN DE LA ASOCIACION DE GEOGRAFOS ESPAÑOLES, (1989) N° 9. Número monogràfic sobre Nuevos enfoques y temáticas en la geografía internaciobnal editat per M. D. García Ramon, Madrid, AGE.

BOSQUE MAUREL,J.(ed.)(1987) La geografía española y mundial en los años ochenta(Homenatge a D. Manuel de Terán), Madrid, Universitat Complutense.

BOSQUE MAUREL,J.GARCIA RAMON,M.D. et al.(eds.)(1992) La Geografía en España, Aportación española al XXVII Congreso Internacional de Washington, Madrid, Fundación Banco de Bilbao Vizcaya.

BERDOULAY,V.(1981) La formation de l'école française de géographie (1870-1914), Paris, Bibliothèque Nationale.

- - - - - (1988) Des mots et des lieux: la dynamique du discours géographique,Paris, C.N.R.S.

BREITBART,M.(ed.)(1989) Anarquismo y Geografía, Vilassar de Mar,Oikos-Tau.

BUTTNER,A.(1980)Sociedad y medio en la tradición geográfica francesa, Barcelona-Vilassar de Mar, Oikos-Tau.(traducció de l'original anglès del 1971)

- - - - - (1983) The Practice of Geography, Londres, Longman.

- - - - - (1993) Geography and the Human Spirit, Baltimore and London, John Hopkins univ. Press.

CAPEL,H.(1981)Filosofía y ciencia en la geografía contemporánea: una introducción a la geografía.Barcelona, Barcanova.

- - - - & URTEAGA, J.L. (1982) Las nuevas geografías, Barcelona, Salvat Aula Abierta.

CHORLEY, R. et al. (eds.) (1971) La geografía y los modelos socio-económicos, Madrid, IEAL (ed. original de 1967)

CLAVAL, P. (1974) Evolución de la geografía humana, Barcelona-Vilassar de Mar, Oikos-Tau. (traducció d'una edició revisada de l'original francès del 1968).

- - - - - (1982) Géographie humaine et économique contemporaine, Paris, PUF Fundamental.

- - - - - (dir.) (1993) Autour de Vidal de la Blache: la formation de l'école française de géographie, Memoirs et Documents de Géographie, Paris, CNRS Ed.

CLOKE, P. et al. (1991) Approaching Human Geography. An Introduction to Contemporary Theoretical Debates, London, Paul Chapman Pub. Ltd.

DARDEL, E. (1990) L'homme et la terre, Paris edit. du CTHS (ed. original de 1952)

DOCUMENTS D'ANALISI METODOLOGICA EN GEOGRAFIA (1977) no.1. Número monogràfic sobre La geografía radical anglosajona editat per M.D. García Ramon, Universitat Autònoma de Barcelona.

DOCUMENTS D'ANALISI GEOGRAFICA (1989), no.14. Número monogràfic sobre Geografía y género editat per M.D. García Ramon, Universitat Autònoma de Barcelona.

ESTEBANEZ, J. (1982) Tendencias y problemática actual de la geografía, Madrid, Cincel.

GARCIA BALLESTEROS, A. (ed.) (1986) Teoría y práctica de la geografía, Madrid, Alhambra Universidad.

- - - - - (ed.) (1986) Geografía y marxismo, Madrid, Universitat Complutense.

GARCIA RAMON, M.D. (ed.) (1985) Teoría y método en la geografía humana anglosajona, Barcelona, Ariel.

GARCIA RAMON, M.D., NOGUE, J., ALBET, A. (1992) La práctica de la geografía en España (1940-1990). Innovación metodológica y trayectorias individuales en la geografía académica española, Vilassar, Oikos-Tau.

GEORGE, P. (1990) Le métier de géographe: un demi-siècle de géographie, Paris, A. Colin.

- - - - - (1992) La géographie à la poursuite de l'histoire, Paris, A. Colin.

GOMEZ MENDOZA, J. et al. (1982) El pensamiento geográfico: estudio interpretativo y antología de textos., Madrid, Alianza Univ. Textos.

GREGORY, D. (1984) Ideología, ciencia y geografía humana. Barcelona-Vilassar de Mar, Oikos-Tau. (traducció de l'original anglès del 1978).

GREGORY, D. et al. (eds.) (1989) Horizons in Human Geography, Londres, Macmillan.

HARVEY, D. (1983) Teoría, leyes y modelos en geografía, Madrid, Alianza Universidad. (traducció de l'original anglès del 1969)

- - - - - (1989) The Condition of Postmodernity, Londres, Blackwell.

HOLT JENSEN, A. (1992) Geografía. Historia y Conceptos. Barcelona, Vicens Vives.

JACKSON, P. (1989) Maps of Meaning: an Introduction to Cultural Geography., Londres, Unwin Hyman.

JAMES, P. (1972) All Possible Worlds: a History of Geographical Ideas, Nova York, Bobbs-Morrill.

JOHNSTON, R. J. (1991) Geography and Geographers: Anglo-American Geography since 1945, Londres, Arnold (aquesta és la quarta edició i està molt ampliada)

- - - - - (ed.) (1985) The Future of Geography, Londres, Methuen.

- - - - - et al. (1986) La geografía actual, Barcelona, Ariel. (traducció de l'original anglès del 1984)

- - - - - et al. (eds.) (1990) Regional Geography: Current Developments and Future Prospects, Londres, Routledge.

- - - - - (1991) A Question of Place, Londres, Blackwell.

- - - - - (1993) The Challenge of Geography. A Changing World, A Changing Discipline, Oxford, Blackwell.

KHUN, T. S. (1979) La estructura de las revoluciones científicas, México, FCE (traducció de l'original anglès del 1970)

KOBAYASHI, A. & MACKENZIE, S. (eds.) (1989) Remaking Human Geography, Boston, Unwin Hyman.

LACOSTE, Y. (1976) La geografía: un arma para la guerra, Barcelona, Anagrama (traducció de l'original francès del 1976)

LIVISNGTONE, D. N. (1992) The Geographical Tradition. Episodes in the History of a Contested Enterprise, Oxford, Blackwell.

NOGUE, J. (1985) Una lectura geogràfica-humanista del paisatge de la Garrotxa, Girona, Col·legi Universitari.

NOGUE, J. (1992) Els Nacionalismes i el territori, Barcelona, El Llamp.

ORTEGA, N. (ed.) (1977) Geografía, ideologías, estrategias espaciales, Madrid, Dédalo.

- - - - - (1987) Geografía y cultura, Madrid, Alianza Universidad.

PEÑA, O., SANGUIN, A. L. (1984) El mundo de los geógrafos. Panorama actual de las principales escuelas nacionales de geografía, Vilassar de Mar, Oikos Tau.

PINCHEMEL, Ph., PINCHEMEL, G. (1988) La face de la terre. Éléments de géographie., Paris, A. Colin.

QUAINI, M. (1981) La construcción de la geografía humana, Barcelona-Vilassar de Mar, Oikos-Tau. (traducció de l'original italià del 1978).

SANTOS, M. (1990) Por una geografía nueva, Barcelona, Espasa Calpe (traducció de l'original en portuguès).

SCHAEFER, F. K. (1971) Excepcionalismo en geografía, Barcelona, Ediciones Universidad de Barcelona. (edició per H. Capel i traducció de l'original anglès del 1953).

SOCIETAT CATALANA DE GEOGRAFIA, (1991), Primer Congrés Català de Geografia, 3 vols. Barcelona, Institut d'Estudis Catalans.

SOJA, E. W. (1989) Postmodern Geographies: The Reassertion of Space in Critical Social Theory., Londres, Verso.

STODDART, D. R. (1986) On Geography and its History, Oxford, Blackwell.

TREBALLS DE LA SOCIETAT CATALANA DE GEOGRAFIA (1990) n° 21. Número monogràfic sobre Regió i geografia regional editat per J. Nogué, Barcelona, SCG, Institut d'Estudis Catalans.

VILA VALENTI, J. (1983) Introducción al estudio teórico de la geografía, Barcelona, Ariel.

VAGAGGINI, V. (1982) Le nuove geografie, Genova/Ivrea, Herodote Paperbacks Università.

VICENTE, M. T. (1983) Eliseo Reclus: la geografía de un anarquista, Barcelona, Los Libros de la Frontera.

WOMEN & GEOGRAPHY STUDY GROUP OF THE I. B. G. (1984) Geography and Gender: an Introduction to Feminist Geography, Londres, Hutchinson.

WOLCH, J. et al. (1989) The Power of Geography: how Territory shapes Social Life, Londres, Unwin Hymen.

(1) A més d'aquesta bibliografia de llibres, al començament de cada apartat se'n donarà de més específica, en particular d'articles per a les discussions a classe.

Bellaterra, juliol del 1994.